

NIEUWSBRIEF

OKTOBER 2016

BELGIUM-HOLLAND COUNTRY DESK

INHOUD

EDITORIAAL 2

ONDERNEMINGSFISCALITEIT 3

Vergelijking van de loonkost tussen België en Nederland 3

De nieuwe fiscaliteit inzake innovatie in België en Nederland 6

Nieuwe Transfer pricing documentatieverplichting in België en Nederland 8

VERMOGENSFISCALITEIT 9

Gevolgen van afkoop of omzetting van pensioenen in eigen beheer voor nederbelgen 11

Eindelijk een oplossing voor het verlies van de belastingvrije som voor kinderen ten laste bij grensoverschrijdend werken 14

De Belgische zorgvolmacht, ook interessant voor Nederbelgen 16

SEMINARIES 18

© BDO 2016: De opgenomen informatie in deze nieuwsbrief heeft een signalerend en globaal karakter en is niet bedoeld als beroepsmatig advies. Onze adviseurs houden zich ter beschikking om verdere adviezen en acties terzake met u uit te werken.

U vindt onze Nieuwsbrief eveneens op www.bdo.be.

V.U. BDO Academy Burg.Ven. CVBA/Soc. Civ.
SCRL Dirk Van wal, p/a
The Corporate Village, Da Vincilaan 9 Box E6,
Elsinor Building – 1935 Zaventem

DE FRANKFURTER BUCHMESSE

ONDER HET MOTTO: "DIT IS WAT WE DELEN" PRESENTEREN VLAANDEREN EN NEDERLAND ZICH IN 2016 SAMEN ALS GASTLAND OP DE 68STE FRANKFURTER BUCHMESSE, DE GROOTSTE EN BELANGRIJKSTE BOEKENBEURS TER WERELD DIE IEDER JAAR DOORGAAT IN OKTOBER.

Wat we delen is een taal, een geschiedenis, en een rijke literatuur en cultuur.

Er zijn meer dan 120 Vlaamse en Nederlandse auteurs aanwezig, en er vinden ruim 145 evenementen plaats in het kader van het gastlandprogramma. Alle literaire genres komen daarbij aan bod: fictie, non-fictie, poëzie, jeugdliteratuur, strips. Daarnaast is er nog een uitgebreid programma met aandacht voor beeldende kunst, film, podiumkunsten en de creatieve industrie uit Nederland en Vlaanderen.

Door de gezamenlijke aanpak op de beurs is de impact van ons kleine taalgebied groter op de rest van de boekenwereld, en kunnen er meer (vertaal)contracten worden afgesloten.

Dit is wat wij met deze nieuwsbrief ook nastreven: Specialisten van BDO België en BDO Nederland die samen artikels schrijven en zo de ondernemers die internationaal actief zijn op een vernieuwende manier informeren over de steeds wijzigende fiscaliteit in de beide landen.

Veel leesplezier,

Dirk Van wal

1 ONDERNEMINGSFISCALITEIT

VERGELIJKING VAN DE LOONKOST TUSSEN BELGIË EN NEDERLAND

DE BELGISCHE REGERING HEEFT HET CREËREN VAN WERK EN HET VERSTERKEN VAN HET CONCURRENTIEVERMOGEN VAN DE BELGISCHE ONDERNEMINGEN ALS ÉÉN VAN HAAR BELANGRIJKSTE DOELSTELLINGEN VOOROPGESTELD. MEN WIL ZOWEL BESTAANDE ALS NIEUWE WERKGEVERS STIMULEREN OM NIEUWE MENSEN AAN TE TREKKEN. HIERVOOR HEEFT ZIJ EEN AANTAL MAATREGELEN GETROFFEN. ZO WIL DE REGERING MET HET DOORVOEREN VAN DE TAXSHIFT O.A. DE LASTEN OP ARBEID VERLAGEN.

Op 1 april 2016 werd een eerste verlaging van de werkgeverskost doorgevoerd. De hamvraag is of hierdoor de loonkost van de Belgische werknemer meer in overeenstemming komt met de loonkost in de buurlanden. Wij trachten hierna alvast de vergelijking van de loonkost tussen een Belgische en een Nederlandse werknemer te maken.

Vermindering van de Belgische werkgeversbijdragen sociale zekerheid

Sinds 1 april 2016 geldt er een eerste algemene vermindering van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid. Vanaf 2018 worden de werkgeversbijdragen verder verlaagd. Deze maatregelen zijn tweeledig: enerzijds de verlaging van het basistarief van de werkgeversbijdragen voor de RSZ en anderzijds de aanpassing van de structurele lastenvermindering.

Verlaging van het basistarief

Het basistarief van de sociale bijdragen voor werkgevers bedroeg tot 31 maart 2016 32,40%.

Bedoeling is dit basistarief op termijn te laten dalen tot 25%.

Sinds 1 april 2016 werd reeds een eerste verlaging tot 30% doorgevoerd. Vanaf 2018 wordt het basistarief verder verlaagd tot 25%.

	2015	2016 (april) - 2017	2018
Basispercentage	24,92%	22,65%	19,88%
Loonmatiging	7,48%	7,35%	5,12%
Basiswerkgeversbijdrage	32,40%	30,00%	25,00%

Aanpassing van de structurele lastenvermindering

De structurele lastenvermindering verlaagt het effectieve tarief van de RSZ-bijdragen. Omdat de structurele vermindering wordt bepaald in functie van de hoogte van het loon, zal het effectieve tarief van patronale bijdragen variëren naargelang de hoogte van de lonen van de werknemers.

Deze structurele lastenvermindering is samengesteld uit 3 categorieën van verminderingen:

- ✓ een forfaitaire vermindering;
- ✓ een aanvullende vermindering voor lage lonen;
- ✓ een vermindering voor hoge lonen.

De verminderingen voor hoge lonen en de forfaitaire vermindering worden afgeschaft vanaf 2018.

Er komt aan de andere kant wel een versterking van de vermindering voor lage lonen. Hierdoor komen meer lonen in aanmerking voor de vermindering. Bovendien zal de vermindering ook hoger zijn, zeker voor de laagste lonen.

Hieronder treft u een schematisch overzicht aan van de evolutie van de patronale sociale zekerheidsbijdragen in België in functie van de hoogte van het maandloon.

brutoloon	2015	2016	2017	2018	2019
1.500,00	17,30%	13%	13%	12,60%	10,90%
2.800,00	25,90%	24,80%	24,80%	24,30%	23,90%
3.300,00	26,70%	26,60%	26,60%	25%	25%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het basistarief dat momenteel al gedaald is naar 30 % en vanaf 2018 nog 25 % zal bedragen, nog lager kan liggen door de toepassing van de structurele lastenverminderingen (afhankelijk van de hoogte van het loon).

WERKGEVERSKOST BELGIË VERSUS NEDERLAND

Belgische loonkost

Om de Belgische loonkost te kennen, gaan we uit van het bruto maandloon, vermenigvuldigd met 13,92. De Belgische werknemer ontvangt zijn maandloon 12 keer per jaar. In de meeste sectoren wordt bovendien voorzien in een eindejaarspremie die betaald wordt in december en gelijk is aan 1 maandwedge. Hiernaast ontvangt de werknemer een vakantiegeld gelijk aan 92 % van de maandwedge, veelal betaald in mei of juni.

Bovenop het jaarloon dienen de (hierboven toegelichte) werkgeversbijdragen berekend te worden om de totale loonkost voor de werkgever te kennen. Deze werkgeversbijdrage is een percentage berekend op het brutoloon inclusief eindejaarspremie. Op het vakantiegeld moeten geen werkgeversbijdragen sociale zekerheid worden betaald.

Indien de werknemer naast dit basisloon nog andere voordelen ontvangt, zoals een bonus, gsm, laptop, ...

dienen op deze bedragen of waarden eveneens sociale zekerheidsbijdragen te worden betaald. Een uitzondering hierop is het voordeel van het privé gebruik van een bedrijfswagen. De werknemer betaalt op dit voordeel geen sociale zekerheidsbijdragen, maar enkel belastingen. De werkgever dient wel een CO²-bijdrage te betalen.

De werkgeversbijdragen worden berekend op het totale onbegrensde loon. In tegenstelling tot in Nederland geldt in België geen grens waarboven geen bijkomende sociale zekerheidsbijdragen meer moeten worden betaald.

Voor bepaalde categorieën van 'kwetsbare' werknemers, kan de werkgever genieten van een vermindering van de werkgeversbijdragen. Het gaat dan vooral om oudere werknemers, jonge werknemers, werknemers met een handicap. Startende werkgevers worden ook gestimuleerd in België om personeel aan te werven.

Nederlandse loonkost

In Nederland gaan we uit van het bruto maandloon of een bruto vierwekenloon, vermenigvuldigd met 12,96 respectievelijk 13,96. In Nederland wordt het vergelijkbare vakantiegeld doorgaans in mei betaald. Het wettelijk minimum bedraagt 8% van het jaarloon (berekend over de voorafgaande periode juni tot en met mei), echter hiervan kan de werkgever in het voordeel van de werknemer afwijken.

De werkgeverbijdragen sociale zekerheid worden berekend over het zogenoemde sv-loon (sociaal verzekeringsloon) hetgeen sinds 2013 hetzelfde is als het fiscale loon. Dit betekent dat ook naast het reguliere loon en de bijzondere beloningen (zoals o.a. vakantiegeld, bonus, 13e maand), ook een bijtelling van de auto van de zaak tot het sv-loon behoort. Let wel, de werknemersverzekeringen worden alleen berekend over loon uit tegenwoordige dienstbetrekking en niet over loon uit vroegere dienstbetrekkingen zoals bijvoorbeeld ontslagvergoeding en pensioen.

Nederland kent echter wel een maximum waarover de werkgeversbijdragen sociale zekerheid worden berekend. Dit maximum geldt per werkgever. Is een werknemer bij twee werkgevers werkzaam en verdient hij bij beide een hoger loon dan het maximum, dan dienen beide werkgevers de maximale werkgeversbijdragen sociale zekerheid te betalen.

Nederland kent tevens een aantal subsidiemogelijkheden die in mindering mogen

worden gebracht van de werkgeversbijdragen. Voor specifieke groepen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt, zoals ouderen en mensen met een arbeidsbeperking, heeft de overheid – bijvoorbeeld door middel van premiekortingen – het voor werkgevers financieel aantrekkelijker gemaakt om deze mensen in dienst te nemen.

Cijfervoorbeeld loonkostvergelijking

Het cijfervoorbeeld hieronder geeft een vergelijking in loonkost weer tussen het Belgische loon ten opzichte van het Nederlandse loon. We hebben de vergelijking gemaakt in geval van een jaarloon van 25 000 EUR, 50 000 EUR en 100 000 EUR.

In de eerste tabel ziet u de loonkostvergelijking tussen België en Nederland zoals deze bestond tot en met het 1ste kwartaal van 2016. In de tweede tabel ziet u vanaf het tweede kwartaal 2016 de impact van de taxshift op de Belgische loonkost. Vanaf 2018 zal deze impact uiteraard nog een stuk groter worden.

Vergelijking loonkost tot en met het eerste kwartaal 2016 (zonder verminderingen)

NEDERLAND

Totale loonkost	29.605	59.210	109.719
Nederlandse WG SZ	-4.605	-9.210	-9.719
Bruto loon	25.000	50.000	100.000
Nederlandse SZ WN	-3.109	-6.983	-9.133
Nederlandse IB	-1.123	-9.193	-33.930
Persoonlijke ZVW	-1.200	-1.200	-1.200
Netto loon	19.568	32.624	55.737

BELGIË

Totale loonkost	30.540	63.326	128.656
Belgische SZ WG	-5.540	-13.326	-28.656
Bruto loon	25.000	50.000	100.000
Belgische SZ WNB Belg.	-1.627	-6.910	-13.004
IB incl. BBSZ	-4.642	-14.392	-38.159
Netto loon	18.731	28.698	48.837

Vergelijking loonkost vanaf het tweede kwartaal 2016 (zonder verminderingen)

NEDERLAND

Totale loonkost	29.605	59.210	109.719
Nederlandse WG SZ	-4.605	-9.210	-9.719
Bruto loon	25.000	50.000	100.000
Nederlandse SZ WN	-3.109	-6.983	-9.133
Nederlandse IB	-1.123	-9.193	-33.930
Persoonlijke ZVW	-1.200	-1.200	-1.200
Netto loon	19.568	32.624	55.737

BELGIË

Totale loonkost	29.310	62.312	126.521
Belgische SZ WG	-4.310	-12.312	-26.521
Bruto loon	25.000	50.000	100.000
Belgische SZ WNB Belg.	-1.627	-6.910	-13.004
IB incl. BBSZ	-4.642	-14.392	-38.159
Netto loon	18.731	28.698	48.837

Conclusie

Door de verlaging van de patronale sociale zekerheidsbijdragen wordt getracht de loonkost van de Belgische werknemers meer in overeenstemming te brengen met de loonkost van de buurlanden. In het bovenstaande voorbeeld kan men zien dat deze oefening – althans voor de laagste lonen – gedeeltelijk is geslaagd. Terwijl onder de 'oude' regeling de Belgische loonkost steeds hoger is dan de loonkost in Nederland, is dit niet meer het geval bij de laagste lonen in de 'nieuwe' regeling. Bij de hoogste lonen wordt dit verschil een beetje verkleind. Vanaf 2018 zal dit nog verder doorgetrokken worden. ■

Saskia Lombaerts en Lesley Moonen

DE NIEUWE FISCALITEIT INZAKE INNOVATIE IN BELGIË EN NEDERLAND

ALS GEVOLG VAN EEN ONDERZOEK DAT HEEFT PLAATSGEVONDEN IN HET KADER VAN HET BEPS ACTIEPLAN (BASE EROSION PROFIT SHIFTING) VAN DE OESO WERD HET BELGISCHE REGIME VAN DE OCTROOIAFTREK EN DE NEDERLANDSE INNOVATIEBOX TEZAMEN MET 14 ANDERE GELIJKAARDIGE BUITENLANDSE PREFERENTIELE REGIMES AAN EEN SCREENING ONDERWORPEN. DE CONCLUSIE VAN DIT ONDERZOEK WAS DAT ONDER MEER DE PREFERENTIELE REGIMES VAN NEDERLAND EN BELGIË NIET VOLDOEN AAN DE IN HET BEPS-PROGRAMMA OPGENOMEN VOORWAARDEN EN ALS DUSDANIG DIENEN TE WORDEN AANGEPAST. OOK ONZE OMRINGENDE LANDEN DIENEN HUN BESTAANDE PREFERENTIELE REGIMES IN OVEREENSTEMMING TE BRENGEN MET DE OESO VOORSCHRIFTEN. ZO HEBBEN ONDER MEER LUXEMBURG, SPANJE EN HET VERENIGD KONINKRIJK AL ACTIE ONDERNOMEN. HET OESO-RAPPORT LAAT WEL TOE OM IN EEN OVERGANGSREGELING TE VOORZIEN VOOR BESTAANDE GEBRUIKERS VAN DE REGIMES.

In België en Nederland zijn de wetgevers inmiddels bezig om hun preferentiële regimes aan te passen. Aangezien beide landen dienen aan te sluiten bij de voorwaarden zoals opgenomen in het BEPS-programma, zullen de regelingen na aanpassing voor een groot deel met elkaar overeenstemmen. Zo zal het toepassingsgebied in grote lijnen hetzelfde zijn en wordt ter

zake van de berekening van het belastingvoordeel de Nexus-ratio ingevoerd. Deze benadering houdt in dat het belastingvoordeel beperkt zal worden in verhouding tot de uitgaven die verband houden met de ontwikkeling van het desbetreffende intellectuele eigendomsrecht. De focus ligt dus op substantie omdat de kwalificerende uitgaven voor het ontwikkelen van

intellectuele eigendomsrechten een indicatie zullen zijn voor de aanwezigheid van substantie in hoofde van de belastingplichtige die de vrijstelling wenst toe te passen. De Nexus-benadering sluit alle marketing-gerelateerde intellectuele eigendomsrechten zoals merknamen uit van enig voordeel. Daarnaast wordt het voordeel beperkt indien de ontwikkeling is uitbesteed aan een met de belastingplichtige verbonden partij.

Voorts voorzien beide landen in een overgangsregeling voor bepaalde innovaties die reeds zijn ontwikkeld. Hieronder bespreken wij de hoofdlijnen van de preferentiële regimes van België en Nederland en de nuances van de aanpassingen per land.

België

Sinds 2007 heeft België het fiscaal regime inzake de aftrek voor octrooi-inkomsten ingevoerd. Het laat vennootschappen toe 80% van de inkomsten die zij behalen uit octrooien fiscaal vrij te stellen. Dit houdt in dat het effectieve belastingtarief voor deze inkomsten verlaagd wordt tot 6,798% (20% van het normaal tarief in de vennootschapsbelasting van 33,99%). Met deze belastingmaatregel wou de Belgische regering technische innovatie door onderzoek en ontwikkeling stimuleren en de bescherming hiervan door middel van de eigendom van octrooien aanmoedigen.

Vanaf 1 juli 2016 wordt de aftrek voor octrooi-inkomsten echter niet langer toegestaan. Er wordt wel in een overgangsregeling voorzien tot 30 juni 2021. De nieuwe regeling, zijnde de aftrek innovatie-inkomsten, zal retroactief in voege treden op 1 juli 2016. Het nieuwe regime zal een ruimer toepassingsgebied kennen (ook voor software en kwekersrechten).

Nederland

Nederland kent ook sinds 2007 een fiscaal gunstig regime waardoor over inkomsten uit innovatie effectief 5% vennootschapsbelasting wordt geheven. Dit regime, zijnde de innovatiebox, heeft als doel innovatieve activiteiten in Nederland te bevorderen. Tot de innovatiebox behoren inkomsten die worden behaald uit een octrooi/kwekersrecht en uit S&O-activa (Speur & Ontwikkelingswerk, zijnde een zelf ontwikkeld IP waarvoor WBSO-subsidie in Nederland wordt verkregen).

De innovatiebox wordt vanaf 2017

gewijzigd, waarbij overgangsrecht gaat gelden voor immateriele activa die vóór 1 juli 2016 zijn voortgebracht en voor verleende octrooien/kwekersrechten die vóór 1 januari 2017 zijn voortgebracht. Met ingang van boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2017, kwalificeren slechts inkomsten uit S&O-activa voor de innovatiebox. Als een belastingplichtige als 'grote belastingplichtige' wordt aangemerkt, dient zij ter zake van de S&O-activa tevens over een octrooi(aanvraag), programmatuur, vergunning voor het in handel brengen van een geneesmiddel, aanvullend beschermingscertificaat

of geregistreerd gebruiksmodel ter bescherming van innovatie te beschikken. Net zoals in de oude regeling, worden kwekersrechten met een octrooi gelijk gesteld.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de belangrijkste kenmerken van het Belgische oude en het nieuwe regime alsook de vergelijking met het oude en nieuwe regime van de Nederlandse innovatiebox. ■

Tine Slaedts en Nadine Bons

	BELGIË		NEDERLAND	
	Oude regime	Nieuwe regime	Oude regime	Nieuwe regime
Scope	Aftrek octrooi-inkomsten	Innovatie-inkomsten (octrooien, kwekersrechten en auteursrechtelijk beschermde software)	Innovatie-inkomsten uit octrooi/kwekersrecht en S&O-activum (waarvoor WBSO-subsidie is verkregen)	Innovatie-inkomsten uit S&O-activum ('grote' belastingplichtigen dienen daarnaast over octrooi/kwekersrecht/software/geneesmiddel te beschikken)
Basis voor de vrijstelling	Bruto-inkomsten	Netto-inkomsten	Netto-inkomsten	Netto-inkomsten
% vrijstelling	80%	90%	80%	80%
Aftrek vanaf	Verlening octrooi	Aanvraag octrooi Onder voorwaarde aanleg vrijgestelde reserve	Verlening octrooi/kwekersrechten of WBSO-subsidie én winst genieten uit het activum	Aanvraag octrooi/kwekersrecht/ontwikkelde programmatuur, verkrijging WBSO-subsidie én winst genieten uit het activum. Bij 'kleine belastingplichtigen' is verkrijging van WBSO-subsidie én winst genieten voldoende.
In de aangifte	Fiscale winst na DBI-aftrek	Fiscale winst na DBI-aftrek	Aftrek fiscale winst	Aftrek fiscale winst
Niet gebruikte aftrek overdraagbaar	Nee	Ja	Nee	Nee
Wat bij fusie en splitsingen	Onduidelijk	Toepasbaar	Toepasbaar mits IP bij belastingplichtige blijft	Toepasbaar mits IP bij belastingplichtige blijft
Nexus beperking	Niet van toepassing (R&D vereiste voor niet KMO's)	Ja – Nexus-beperking aangekochte IP en betaling O&O diensten aan groepsvennootschappen	Ja door substance-criterium	Ja – Nexus-beperking aangekochte IP en betaling O&O diensten aan groepsvennootschappen
Vereiste onderzoekscentrum	Ja (maar niet voor KMO's)	Impliciet via Nexus formule	Ja impliciet door substance-criterium	Ja impliciet door substance-criterium en via Nexus formule
Hoe verwerken in fiscale aangifte	Specifieke bijlage	Specifieke bijlage	Specifieke bijlage	Specifieke bijlage
Tracing & Tracking	Enkel inkomsten	Inkomsten en kosten per IP en indien niet mogelijk per productgroep Alle kosten van vorige belastbare tijdperken die afsluiten na 30 juni 2016	Inkomsten en kosten per IP indien mogelijk	Inkomsten en kosten per IP en indien niet mogelijk per groep van samenhangende kwalificerende immateriële activa.

NIEUWE TRANSFER PRICING DOCUMENTATIEVERPLICHTING IN BELGIË EN NEDERLAND

DE BELGISCHE PROGRAMMAWET VAN 1 JULI 2016 VOERDE DE REEDS LANG AANGEKONDIGDE TRANSFER PRICING DOCUMENTATIEVERPLICHTING IN, WELKE IN WERKING TREEDT VANAF 1 JANUARI 2016. IN NEDERLAND GELDEN DE UITGEBREIDERE DOCUMENTATIEVERPLICHTINGEN EVENEENS VOOR BOEKJAREN DIE AANVANGEN OP OF NA 1 JANUARI 2016. HIERBIJ EEN KLEINE VOORUITBLIK VAN WAT MULTINATIONALE ONDERNEMINGEN TE WACHTEN STAAT.

BEPS ligt aan de basis

Het BEPS actieplan van de OESO dat bedoeld is om belastingerosie en winstverschuivingen tegen te gaan, richt zich in Actiepunt 13 op een grotere transparantie van multinationale ondernemingen. Zij zullen op consistente wijze informatie moeten aanleveren die fiscale overheden toelaten om transfer pricing risicoanalyses uit te voeren.

Actiepunt 13 van het BEPS actieplan stelt hier een driedelige rapportering voorop om verrekenprijzen te documenteren. Dit veronderstelt dat multinationale ondernemingen een 'landenrapport' ("Country-by-Country Report") samenstellen, alsook een 'groepsdossier' ("Master

file") en een 'lokaal dossier' ("Local file"). Deze maatregelen hebben tot doel meer transparantie te creëren en ondernemingen te stimuleren om agressieve belastingschema's opnieuw te bekijken en indien nodig te ontmantelen. Dit zou ervoor moeten zorgen dat het evenwicht tussen grote multinationals en KMOs/MKB wordt hersteld.

Zoals vele andere landen heeft België maatregelen uitgewerkt om het BEPS Actiepunt 13 te implementeren in de Belgische wetgeving. De uitgebreidere documentatieverplichtingen zijn in Nederland reeds vanaf januari 2016 geïmplementeerd in de Wet Vennootschapsbelasting. Daarnaast zijn nadere regels gesteld

over de vorm en inhoud van het landenrapport, het groepsdossier en het lokale dossier bij ministeriële regeling.

Landenrapport België versus Nederland

Het landenrapport ("CbCR") is een formulier dat een overzicht geeft van de verdeling van de gehele inkomsten, de winsten, de betaalde inkomstenbelastingen, de verschuldigde inkomstenbelastingen en enkele andere economische indicatoren, alsook een overzicht van de voornaamste activiteiten van al haar wereldwijde groepsentiteiten. Voor België geldt dat de doelgroep voor deze wetgeving ondernemingen zijn met een geconsolideerde omzet van meer dan 750 miljoen EUR behaald in het fiscale jaar voorafgaand aan het jaar van de CbC-rapportage, die verplicht worden om een landenrapport over te maken aan de Belgische belastingadministratie binnen 12 maanden na de afsluiting van de geconsolideerde jaarrekening van de groep.

Voor Nederland geldt de verplichting tot het landenrapport eveneens voor ondernemingen met geconsolideerde groepsopbrengsten van tenminste 750 miljoen EUR, behaald in het

fiscale jaar voorafgaand aan het jaar van de CbC-rapportage. Indien de uiteindelijke moedermaatschappij in Nederland gevestigd is, levert deze binnen een jaar na het einde van het

(boek)jaar het landenrapport aan bij de Nederlandse belastingdienst.

Het groeps- en lokaal dossier

	BELGIË	NEDERLAND
Criteria	<p>Een totaal van 50 miljoen EUR aan bedrijfs- en financiële opbrengsten, met uitzondering van niet-recurrente opbrengsten; of</p> <p>Een balanstotaal van 1 miljard EUR; of</p> <p>Een jaarlijkse gemiddeld personeelsbestand van 100 voltijds equivalenten</p>	<p>Enige kwalitatieve criterium:</p> <p>Tenminste 50 miljoen EUR aan geconsolideerde (netto) groepsopbrengsten.</p>
Taal	<p>Engels (Tijdens een fiscale controle mag echter een vertaling opgevraagd worden in één van de officiële talen).</p>	<p>Nederlands of Engels</p>
Sancties	<p>Administratieve boete, variërend tussen 1.250 EUR - 25.000 EUR.</p>	<p>Op het niet voeren van deugdelijke administratieverplichtingen (ten aanzien van CbCr) staat een hechtenis van max. 6 maanden of een geldboete van EUR 8.200. Let op: In geval van opzet staat een hechtenis van max. 4 jaren of een geldboete van max. 20.500 EUR.</p> <p>ten aanzien van het lokale dossier en het groepsdossier geldt een mogelijke boete van max. 100% van een eventuele verrekenprijscorrectie, omkering van de bewijslast en mogelijke strafrechtelijke vervolging.</p>
Inwerkingtreding	<p>De rapporteringsverplichtingen treden in werking vanaf aanslagjaar 2017, i.e. met het boekjaar dat start op 1 januari 2016 of later.</p>	<p>Rapporteringsverplichtingen zijn in werking getreden met ingang van 2016 ten aanzien van boekjaren die aanvangen of op na 1 januari 2016.</p>
Indieningstermijn	<p>Groepsdossier indienen binnen 12 maanden na de afsluiting van de rapporteringsperiode van de groep</p> <p>Lokaal dossier moet elektronisch ingediend worden samen met de Belgische belastingaangifte.</p>	<p>Het groepsdossier en lokaal dossier dienen in de administratie van belastingplichtige te worden opgenomen binnen de termijn gesteld voor het indienen van de aangifte vennootschapsbelasting inzake het betreffende jaar.</p>

Het groepsdossier (gelijkaardig voor België en Nederland)

Het groepsdossier is vooral gefocust op kwalitatieve data en omvat een overzicht van de multinationale groep, inclusief, maar niet gelimiteerd tot:

- ✓ De aard van de bedrijfsactiviteiten
- ✓ Beschrijving van de waardecreatie van de groepsentiteiten
- ✓ De immateriële vaste activa
- ✓ De intra-groep financiële verrichtingen
- ✓ Toegepaste verrekenrijspolitiek voor onderzoek en ontwikkeling en intellectuele eigendom
- ✓ Geconsolideerde financiële en fiscale positie van de multinational
- ✓ De wereldwijde allocatie van inkomsten en economische activiteiten
- ✓ Business restructurings
- ✓ Lijst en beschrijving van unilaterale APA's (Advance Pricing Agreements) en rulings die betrekking hebben op de allocatie van inkomsten

Specifiek voor België

Het lokaal dossier

Het lokaal dossier is gefocust op kwantitatieve data en zou bestaan uit twee delen:

1. Een algemeen deel waarin informatie opgenomen is met betrekking tot de lokale entiteit, inclusief de management en organisatiestructuur, de activiteiten, concurrenten en andere kerngegevens.
2. Een gedetailleerd inlichtingenformulier aangaande de verrekenrijsanalyse van de verrichtingen tussen

de lokale entiteit en de buitenlandse entiteiten van de multinationale groep (de relevante financiële informatie van deze verrichtingen, de vergelijkbaarheidsstudie en de selectie en de toepassing van de meest aangewezen verrekenrijsmethode). Dit gedetailleerde inlichtingenformulier moet enkel ingevuld worden wanneer voor ten minste één van de bedrijfseenheden binnen de Belgische groepsentiteit de drempelwaarde van een totaal van 1 miljoen euro aan grensoverschrijdende transacties met groepsentiteiten werd overschreden in het laatste afgesloten boekjaar (voor elke bedrijfseenheid die de drempelwaarde overschrijdt). Voor dit deel van de local file zou mogelijks nog voorzien worden in een uitstel tot het boekjaar dat aanvangt op 1 januari 2017.

Dit lokaal dossier wijkt inhoudelijk af van het lokaal dossier zoals vooropgesteld door de OESO. Het XML formulier omvat voornamelijk cijfermatige informatie. Een overzicht van de industrie, gedetailleerde informatie omtrent de onderneming en producten en de functionele analyse worden niet gevraagd in het lokaal dossier. Concreet betekent dit dat naast het invullen van het XML formulier, het aan te raden is om een lokaal dossier op te maken conform de OESO richtlijnen.

Specifiek voor Nederland

Het lokaal dossier

Het lokaal dossier komt overeen met de inhoud zoals voorgesteld door de OESO en bevat informatie die relevant is voor de intra-groep transacties waarbij de Nederlandse belastingplichtige

betrokken is en dient uiteraard een verrekenrijsanalyse te bevatten.

Het lokaal dossier omvat onder andere:

- ✓ Omschrijving van de management structuur
- ✓ Omschrijving en volumes van de relevante intra-groep transacties
- ✓ Een geschikte verrekenrijsmethode en onderbouwing hiervan
- ✓ Relevante financiële informatie
- ✓ Een gedetailleerde functionele analyse
- ✓ Een afschrift van APA's en rulings relevant voor de transacties beschreven in lokaal dossier, waarbij Nederland geen partij is

BDO kan u van dienst zijn bij zowel het opstellen van transfer pricing documentatie welke voldoet aan lokale en internationale wet- en regelgeving alsook bij het assisteren inzake CbC-rapportage. ■

Tine Slaedts en Sjoerd Haringman

VERMOGENSFISCALITEIT

GEVOLGEN VAN AFKOOP OF OMZETTING VAN PENSIOENEN IN EIGEN BEHEER VOOR NEDERBELGEN

IN NEDERLAND IS OP PRINSJESDAG EEN WETSVOORSTEL INGEDIEND WAARIN WORDT VOORGESTELD OM HET PENSIOEN IN EIGEN BEHEER PER 1 JANUARI 2017 AF TE SCHAFFEN. EEN DIRECTEUR-GROOTAANDEELHOUDER (DGA) MET EEN BESTAANDE PENSIOENREGELING IN EIGEN BEHEER KRIJGT DAARBIJ DRIE MOGELIJKHEDEN:

- ✔ het pensioen afkopen met een belastingkorting;
- ✔ het pensioen omzetten in een oudedagsverplichting bij de BV;
- ✔ de pensioenregeling premievrij maken en in de BV laten.

De dga moet een keuze maken uit één van deze drie opties. Indien de dga in België woont, is het van belang om naast de fiscale gevolgen in Nederland ook de gevolgen in België mee te nemen in de keuze.

Afkopen pensioenregeling in Nederland

De dga heeft in 2017, 2018 of 2019 de mogelijkheid om zijn pensioen in eigen beheer gefacilieerd af te kopen. De grondslag voor afkoop is de fiscale waarde van de

pensioenvoorziening op de balans van de BV op het moment van afkoop, en niet de hogere commerciële waarde zoals een verzekeringsmaatschappij deze zou vaststellen. Op de grondslag wordt een korting in mindering gebracht. De korting wordt berekend over de fiscale waarde van de pensioenvoorziening per 31 december 2015. In 2017 geldt een korting van 34,5%. In 2018 is de korting 25% en in 2019 19,5%. Vindt afkoop na 2019 plaats, dan is de korting nihil en is revisierente (20%) over de afkoopsom verschuldigd. Het gefacilieerd afkopen van pensioen in eigen beheer is ook mogelijk indien het pensioen in eigen beheer reeds is ingegaan.

Voorbeeld

Pensioen in eigen beheer		Afkoop 2017		Tarief: stel 52%
Fiscale waarde eind 2015	€ 200.000	65,5% (100% - 34,5%)	€ 131.000 (€ 200.000 * 65,5%)	€ 68.120
Fiscale waarde eind 2016	€ 230.000	100%	€ 30.000 (€ 230.000 - € 200.000)	€ 15.600
Verschuldigde inkomstenbelasting				€ 83.720

In dit cijfervoorbeeld is bij afkoop van de pensioenvoorziening in 2017 € 83.720 inkomsten-

belasting verschuldigd. Dit komt overeen met een belastingdruk van 36,4% (€ 83.720 / € 230.000).

Belgische gevolgen van de afkoop

De dga die in België woont, kan ook gebruik maken van de Nederlandse korting indien Nederland heffingsbevoegd is over de afkoopsom. Dit hangt af van de bepalingen in het Belgisch-Nederlands dubbelbelastingverdrag (DBV).

Nog niet-ingegane pensioenen

Wanneer, op het ogenblik van de afkoop, het pensioen in eigen beheer nog niet is ingegaan, is Nederland heffingsbevoegd over het afkoopbedrag (op basis van art. 18 § 3 van het DBV). De afkoopsom is dan ook niet te vermelden in de Belgische aangifte indien de pensioenrechten - naar Belgisch recht - al definitief verworven waren op het ogenblik van de opbouw.

Definitief verworven pensioenrechten

Voor sommige niet-Belgische pensioenen kan op basis van Belgische rechtspraak worden geargumenteed dat deze niet als pensioen belastbaar zijn voor Belgische inwoners. Dit is het geval wanneer de begunstigde van het pensioen ten tijde van de opbouw van het pensioen al in het bezit kwam van definitief verworven pensioenrechten. De definitieve verwerving in het verleden houdt – naar Belgisch fiscaal recht – in dat de pensioenopbouw al ten tijde van de opbouw principieel belastbaar was in hoofde van de begunstigde als beroepsinkomen. De latere uitkering van het pensioenkapitaal kan dan niet nog eens als pensioen worden belast. Het belastbaar tijdstip situeerde zich dus op het ogenblik van de opbouw. Vanuit Belgisch fiscaal oogpunt beschikte de begunstigde toen al over het pensioenkapitaal en is de effectieve uitkering ervan geen belastbaar inkomen.

De Belgische belastingdienst betwist evenwel vaak de voormelde 'definitief verworven rechten' argumentatie, en legt zich niet altijd neer bij de rechtspraak hierover.

Verder is er geen duidelijkheid of de vanaf 2004 in het buitenland gedane pensioenvorming aanleiding kan geven tot definitief verworven pensioenrechten. Een toenmalige wetswijziging inzake Belgische extralegale pensioenen zou tot gevolg kunnen hebben dat de vanaf 2004 in het buitenland gedane pensioenopbouw wel belastbaar wordt als pensioen op het ogenblik van de uitkering.

De netto ontvangen afkoopsom is wel aan te geven in de Belgische aangifte indien het om niet-definitief verworven rechten gaat. Alhoewel het kapitaal dan zelf wel onbelast blijft in België, wordt het bedrag in rekening gebracht voor de bepaling van het gewoon progressief aanslagtarief op de andere in België belastbare inkomsten (bv. AOW, bedrijfsleidersinkomsten uit een Belgische vennootschap, Belgische onroerende inkomsten,...).

Afkoop van reeds ingegane pensioenen

Wanneer, op het ogenblik van de afkoop, het pensioen in eigen beheer al wel ingegaan is, maar de bruto afkoopsom bedraagt minder dan 25.000 EUR, is België heffingsbevoegd over het afkoopbedrag op basis van art. 18 §1 en §2 van het DBV. Indien het om niet-definitief verworven pensioenkapitalen gaat, dan is de afkoopsom belastbaar als pensioen, hetzij aan het gewoon progressief aanslagtarief voor een dga die jonger is dan 60 jaar (tarieven tot maximaal 50 %), hetzij aan een afzonderlijk aanslagtarief van 10 % tot 20 % afhankelijk van de precieze leeftijd en omstandigheden van de dga. Indien het om definitief verworven rechten gaat, is de afkoop onbelast in België.

Wanneer, op het ogenblik van de afkoop, het pensioen in eigen beheer is ingegaan en de bruto afkoopsom hoger is dan 25.000 EUR, bepaalt het DBV dat de heffingsbevoegdheid afhangt van de wijze waarop de afkoopsom in België wordt belast. Aangezien België de afkoopsom in principe volgens haar intern recht dan zou belasten aan een afzonderlijk aanslagtarief van 10 % à 20 % komt het heffingsrecht dan toch terug toe aan Nederland, waarbij dan gebruik kan gemaakt worden van de hoger geschetste tijdelijke regeling.

De in Nederland belaste afkoopsom is dan ook aan te geven in de Belgische aangifte en wordt vrijgesteld onder progressievoorbehoud (voor niet definitief verworven pensioenen).

Omzetting in een oudedagsverplichting bij de BV

In plaats van het pensioen in eigen beheer af te kopen, kan de dga ook kiezen voor omzetting van de pensioenvoorziening in een oudedagsverplichting bij de BV. De grondslag voor omzetting is de fiscale waarde van de pensioenvoorziening. De oudedagsverplichting wordt vervolgens jaarlijks opgerent met een nader vast te stellen rente. Op zijn vroegst vijf jaar voor het bereiken van de AOW-leeftijd (thans 67 jaar) doch uiterlijk twee maanden na het bereiken van de AOW-leeftijd komt de oudedagsverplichting tot uitkering. De

uitkering loopt door tot twintig jaar na het bereiken van de AOW-leeftijd. Ook reeds ingegane pensioenen kunnen gebruikmaken van deze optie. De duur van twintig jaar wordt in dat geval verminderd met het aantal jaren dat al pensioen is uitgekeerd na het bereiken van de AOW-leeftijd.

Doordat de uitkering een vaste looptijd kent, loopt deze door na het overlijden van de gerechtigde. De uitkering dient over te gaan op de erfgenamen. Dat geldt ook als de gerechtigde overlijdt voordat de uitkering is ingegaan. In dat geval is de looptijd van de uitkering twintig jaar vanaf het moment van overlijden van de gerechtigde.

Voor de in België woonachtige dga is er – naar Belgisch fiscaal recht – een beschikkingsmoment op het ogenblik dat er geopteerd wordt voor de omzetting in een oudedagsverplichting. De dga had immers ook kunnen overgaan tot een afkoop. Omdat er de mogelijkheid was tot afkoop, is er een belastbaar tijdstip bij de omzetting in een oudedagsverplichting. Inzake de fiscale gevolgen in België kan dus verwezen worden naar de fiscale positie van de dga bij afkoop van de pensioenregeling.

Verder is de rentecomponent van de 20-jarige uitkering in principe aan te geven in de Belgische fiscale aangifte en belastbaar als roerend inkomen (momenteel aan 27 %) indien de periodieke uitkering lager is dan 25.000 EUR per jaar.

Pensioen in stand houden

Het pensioen in eigen beheer kan ook in stand worden gehouden. De bestaande regels blijven dan van toepassing zij het dat verdere opbouw vanaf 2017 niet langer mogelijk is. Eventueel toegezegde indexatie van tot 1 januari 2017 opgebouwde aanspraken mag nog wel plaatsvinden.

Partner

De (ex-)partner van de dga dient bij de te maken keuze te worden betrokken. De partner moet namelijk instemmen met de keuze die wordt gemaakt. Dit zal de Belastingdienst gaan controleren. Om gebruik te kunnen maken van de afkoop- of omzetvariant zal (binnen één maand na de gemaakte keuze) een verplichte melding bij de Belastingdienst moeten worden ingediend, waaruit de hoogte van de pensioenvoorziening en de goedkeuring van de partner blijkt.

Schenking

De situatie kan zich voordoen dat niet alle aandelen van de BV in handen zijn van de pensioengerechtigde.

Wanneer de pensioengerechtigde (voormalig dga) kiest voor afkoop of omzetting van het pensioen in eigen beheer, dan ziet de Nederlandse Belastingdienst dit als een belaste schenking aan de huidige aandeelhouders van de BV. Volgens de Belastingdienst is sprake van een bevoordeling van de aandeelhouders door de (voormalig) dga. Voor Nederlanders die langer dan tien jaar in België wonen, geldt dat zij niet langer onder het bereik van de Nederlandse schenkbelasting vallen. Naar onze mening is het standpunt van de Nederlandse Belastingdienst betwistbaar, maar hiermee dient wel rekening te worden gehouden.

Wat is de beste keuze?

Dit hangt af van de persoonlijke omstandigheden van de dga en is afhankelijk van een aantal factoren. Denk hierbij onder andere aan:

- ✓ de uiteindelijke verschuldigde belasting in de verschillende situaties;
- ✓ overig (toekomstig) pensioeninkomen van de dga;
- ✓ de positie van de (gewezen) partner;
- ✓ de houder(s) van de aandelen in de BV (aandelen in handen van derden zorgt voor een bevoordeling van de aandeelhouders, waarover mogelijk schenkbelasting is verschuldigd).

Uiteraard zijn er nog andere factoren welke de dga dient mee te nemen in zijn keuze. Tenslotte is een belangrijke vraag op welke wijze een dga zijn oudedagsvoorziening na de wetwijziging zal gaan opbouwen. Kortom, uw BDO-adviseur informeert u graag nader. ■

Wesley De Nijs en Dirk Van wal

EINDELIJK EEN OPLOSSING VOOR HET VERLIES VAN DE BELASTINGVRIJE SOM VOOR KINDEREN TEN LASTE BIJ GRENSOVERSCHRIJDEND WERKEN

SINDS HEEL WAT JAREN BESTAAT ER DISCUSSIE TUSSEN DE BELGISCHE BELASTINGDIENST EN BELGISCHE INWONERS DIE GECONFRONTEERD WORDEN MET EEN VERLIES VAN HUN RECHT OP DE BELASTINGVRIJE SOM VOOR HUN KINDEREN TEN LASTE ALS GEVOLG VAN HET FEIT DAT DE PARTNER MET HET HOOGSTE BELASTBAAR INKOMEN IN HET BUITENLAND WERKT EN BELAST WORDT.

Berekening van de toeslag belastingvrije som voor kinderen ten laste

Belgische belastingplichtigen hebben in principe recht op een bijkomende belastingaftrek voor kinderen ten laste die bij hen wonen.

Als men weet dat voor het inkomstenjaar 2016 de basisvrijstelling voor belastingplichtigen 7.420 EUR bedraagt, waarbij dit bedrag verhoogd wordt in functie van het aantal kinderen ten laste met navolgende bedragen, is het dui-

delijk dat de toekenning van deze verhogingen substantieel kan zijn.

Verhogingen per kind :

- ✓ 1.520 EUR voor 1 kind
- ✓ 3.900 EUR voor 2 kinderen
- ✓ 8.740 EUR voor 3 kinderen
- ✓ 14.140 EUR voor 4 kinderen
- ✓ 14.140 EUR + 5.400 EUR voor elk kind boven het 4de.

Het probleem is echter dat de Belgische belastingwetgeving bepaalt dat voor gehuwden en

wettelijk samenwonenden de verhoging van de belastingvrije som voor kinderen ten laste maar kan toegekend worden aan één partner in het gezin, en dat deze persoon automatisch (zonder enige keuzemogelijkheid) de persoon is met het hoogste belastbare inkomen (berekend op basis van de Belgische belastingwetgeving).

Voor de berekening van het hoogste belastbaar inkomen moet eveneens rekening worden gehouden met het buitenlandse (beroeps) inkomen dat in België moet aangegeven worden maar wordt vrijgesteld (met toepassing van progressievoorbehoud) op basis van het tussen België en het werkland gesloten Dubbelbelastingverdrag.

Risico op verlies persoonsgebonden aftrekposten door werken in Nederland

Wanneer we de situatie nemen waarbij één van de gehuwde of samenwonende partners voltijds in Nederland werkzaam en belastbaar is, én het hoogste belastbaar

inkomen verdient, zal de verhoogde belastingvrije som voor kinderen ten laste automatisch en volledig aangerekend worden op zijn Nederlands inkomen dat in België vrijgesteld wordt, en bijgevolg geen belastingvoordeel opleveren.

Aangezien de automatische toewijzing van de verhoging aan de partner met het hoogste belastbare inkomen niet geldt voor feitelijk samenwonenden - zij hebben de keuze op welk van beide inkomens zij de belastingvrije som aanrekenen - is er duidelijk een verschillende behandeling tussen gehuwden/wettelijk samenwonenden en feitelijk samenwonenden. De vraag is echter of dit onderscheid wel in lijn is met het principe van het vrij verkeer van personen en geen schending uitmaakt van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel.

Rechtspraak versus standpunt Belgische autoriteiten

In het verleden hebben al heel wat belastingplichtigen juridische stappen ondernomen. Ondanks positieve rechtspraak van het Europees Hof van Justitie (Imfeld-Garcet 12/12/2013) waarin geoordeeld werd dat de Belgische regeling effectief in strijd is met het principe van het vrij verkeer van personen en bijgevolg de Europese Wetgeving, en van het Belgische Grondwettelijk Hof (24/4/2014) dat oordeelde dat de wettelijke bepaling een schending is van het gelijkheidsbeginsel en bijgevolg ongrondwettelijk is, heeft de Belgische wetgever tot op heden deze bepaling nochtans niet aangepast. De fiscale administratie heeft in de loop van de voorbije jaren wel enkele circulaires (administratieve instructies voor haar ambtenaren) opgesteld, maar deze brachten zeker in relatie tot Nederland geen oplossing.

Op 22 september 2015 heeft het Hof van Beroep in Antwerpen echter opnieuw uitspraak gedaan in deze aangelegenheid. Zij heeft, in lijn met de eerdere rechtspraak van het Europese Hof van Justitie en het Belgische Grondwettelijk Hof, geoordeeld dat het feit dat gehuwden en wettelijk samenwonenden een nadeel kunnen ondervinden doordat zij, in tegenstelling tot feitelijk samenwonende partners, geen keuze hebben om de verhoging van de belastingvrije som vrij toe te bedelen aan de andere partner, een inbreuk vormt op het gelijkheidsbeginsel en bovendien een schending uitmaakt van het vrij verkeer van personen. Daarom meent het Hof dat de verhoogde belastingvrije som moet worden toegekend zonder toepassing van de wettelijke automatische toerekening op het hoogste inkomen.

Eindelijk een oplossing

In navolging van deze rechtspraak heeft de Minister van Financiën ondertussen bevestigd dat geen cassatieberoep zal aangetekend worden tegen de beslissing van het Hof van Beroep van Antwerpen. Eindelijk zal er dus gewerkt worden naar een wettelijk kader om de discriminatie teniet te doen. Inmiddels heeft de minister, in afwachting van de wettelijke aanpassing, aan zijn administratie de opdracht gegeven om in de toekomst de verhoging van de belastingvrije som voor personen ten laste al toe te passen zonder deze verhoging automatisch toe te rekenen aan de echtgenoot / partner met het hoogste belastbare inkomen. Er zullen evenwel niet spontaan correcties worden doorgevoerd voor het verleden.

Heeft u recht op een belastingteruggave, en zo ja hoe dan verder?

Indien u de voorbije jaren:

- ✔ Belgisch inwoner was,
- ✔ gehuwd of wettelijk samenwonend was,
- ✔ in Nederland werkzaam was en het grootste gedeelte of uw volledig inkomen in Nederland belastbaar was,
- ✔ u meerdere kinderen ten laste had,
- ✔ uw partner in België belastbare inkomsten genoot,
- ✔ maar u de grootste verdiener was,

heeft u er alle ook belang bij om na te gaan of u nog bezwaar en/of ambtshalve ontheffing kan indienen tegen de aanslagen in de personenbelasting die in het verleden gevestigd werden.

Bezwaar kan ingediend worden binnen de 6 maanden te rekenen vanaf de derde werkdag na de datum van verzending van de aanslag personenbelasting over het inkomstenjaar 2014.

Voor de inkomstenjaren 2011 t.e.m. 2013 kan nog een verzoek tot ambtshalve ontheffing ingediend worden binnen de 5 jaar te rekenen vanaf 1 januari van het jaar waarin de aanslag werd gevestigd.

Als u meent in aanmerking te komen voor een belastingteruggave voor uw kinderen ten laste o.b.v. de uitspraak van het Arrest van het Hof van Beroep van Antwerpen verdient het de voorkeur om uw situatie nog te laten beoordelen voor het jaareinde. ■

Nancy Slegers

DE BELGISCHE ZORGVOLMAGT, OOK INTERESSANT VOOR NEDERBELGEN

NIEMAND ZIET HET ZICHZELF OF EEN ANDER GRAAG OVERKOMEN: EEN ONGEVAL MET BLIJVENDE HERSENSCHADE, DEMENTIE, EEN COMATEUZE TOESTAND, ... ALLEMAAL SITUATIES WAARIN U ZICH IN EEN TOESTAND VAN WILSONBEKWAAMHEID BEVINDT. DE VRAAG STELT ZICH DAN WIE UW VERMOGEN OP DAT OGENBLIK ZAL BEHEREN.

Sinds 1 september 2014 is het Belgisch wettelijk kader inzake de bescherming van onbekwame meerderjarige personen grondig hertekend. Zo is het voortaan mogelijk om de tussenkomst van de (vrede)rechter voor het stellen van bepaalde handelingen te vermijden door het opstellen van een buitengerechtelijke zorgvolmacht. Ook Nederbelgen kunnen perfect een dergelijke volmacht (laten) opmaken.

Wat is een zorgvolmacht?

De zorgvolmacht is een lastgevingsovereenkomst waarbij iemand één of meerdere personen als lasthebber aanduidt om zijn patrimonium in zijn naam en voor zijn rekening te beheren op het ogenblik dat hij tijdelijk of permanent daartoe is verhinderd.

Wie kan de zorgvolmacht geven?

Elke wilsbekwame meerderjarige kan opteren voor de

buitengerechtelijke bescherming via een lastgevingsovereenkomst. Personen die bv. in een vroeg stadium van dementie of alzheimer verkeren maar nog helder van geest zijn, wachten bijgevolg best niet te lang.

Wat zijn de bevoegdheden van de lasthebber(s)?

De lastgever kan vrij de inhoud van de lastgevingsovereenkomst bepalen, met dien verstande dat zij enkel betrekking mag hebben op daden van vertegenwoordiging met betrekking tot de goederen (het vermogen), en nooit met betrekking tot de persoon. Bijgevolg zal de techniek van de zorgvolmacht geen soelaas kunnen bieden voor het opmaken van een testament, en evenmin voor het aangaan van een huwelijk of van een wettelijke samenwoning.

Zo is het onder meer mogelijk om de volgende rechtshandelingen in de volmacht op te nemen:

- ✔ het herroepen van een testament;
- ✔ het aanvaarden of verwerpen van een nalatenschap of een legaat;
- ✔ het opmaken of het wijzigen van een huwelijkscontract;
- ✔ het doen van een schenking(saanbod) of het aanvaarden van een schenking;
- ✔ de door de schenker aan de bank gegeven volmacht om op verzoek van de optredende notaris een provisie te storten voor de registratierechten (bij een planning in extremis).

Welke vermeldingen moet de zorgvolmacht bevatten?

Hoewel de lastgever vrij is qua invulling van de inhoud van zijn of haar zorgvolmacht, doet men er

goed aan om de volgende zaken op te nemen:

- ✔ de bevoegdheden van de lasthebber (vb. beheer en/of beschikking);
- ✔ het ogenblik van uitwerking van de lastgeving;
- ✔ eventueel een controleregeling opnemen in de overeenkomst (vb. een of meerdere personen aanduiden in de lastgeving waaraan de lasthebber periodiek verantwoording en rekening over zijn beheer moet afleggen);
- ✔ eventueel een regeling opnemen omtrent de vergoeding van de lasthebber;
- ✔ manier waarop de lasthebber kan aantonen dat de lastgeving uitvoering kan krijgen;
- ✔ regeling in geval van een belangentegenstelling tussen de lastgever en de lasthebber;
- ✔ regeling aangaande de opvolging of de vervanging van de lasthebber.

Aan welke vormvoorwaarden moet de zorgvolmacht voldoen?

De buitengerechtelijke bescherming is onderworpen aan de volgende voorschriften:

- ✔ het moet gaan om een algemene of een bijzondere schriftelijke lastgeving, bij onderhandse of authentieke akte, verleend door een wilsbekwame meerderjarige of ontvoogde minderjarige persoon voor wie geen enkele beschermingsmaatregel werd getroffen;
- ✔ de volmacht moet worden geregistreerd in een centraal register dat wordt bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch notariaat.

Het verzoek tot registratie gebeurt door de neerlegging van een voor eensluidend verklaard afschrift van de lastgevingsovereenkomst ter griffie van het vrederecht van de verblijfplaats van de lastgever, of door tussenkomst van de notaris die de lastgevingsovereenkomst heeft opgesteld.

- ✔ Volmachten die vóór 1 september 2014 werden verleend, voldoen niet aan de vereiste voorwaarden. In dat geval zal een nieuwe volmacht moeten opgemaakt worden.

Wanneer kiezen voor een algemene of bijzondere zorgvolmacht?

Een bijzondere lastgeving heeft betrekking op het stellen van een of meer rechtshandelingen aangaande een of meer bepaalde zaken van de lastgever. Een algemene lastgeving betreft daarentegen alle zaken van de lastgever.

Indien de lastgeving doelt op de opmaak of de wijziging van een huwelijkscontract of op het doen van een schenking(saanbod), dan dient de lastgeving uitdrukkelijk en bijzonder te zijn. Een uitdrukkelijke lastgeving heeft betrekking op het verrichten van (bepaalde) daden van beschikking. Gelet op de registratieverplichting van de lastgeving in het kader van de buitengerechtelijke bescherming, moet zij verplicht schriftelijk worden opgemaakt. In principe heeft de lastgever de vrije keuze om de lastgeving op te nemen in een onderhandse of een authentieke akte. Voor het opmaken of de wijziging van een huwelijkscontract is evenwel een notariële volmacht vereist, evenals voor het doen van een schenking(saanbod) en het aanvaarden van een schenking voor een Belgische notaris, en voor het

stellen van daden van beschikking met betrekking tot onroerende goederen.

Wanneer neemt de volmacht een aanvang?

In principe neemt de volmacht slechts een aanvang op het ogenblik dat de volmachtgever wilsonbekwaam wordt. Uiteraard is het steeds mogelijk om ook een onmiddellijke volmacht te verlenen tot het stellen van rechtshandelingen terwijl de volmachtgever nog wilsbekwaam is.

Kan men de volmacht wijzigen of beëindigen?

Zolang hij wilsbekwaam is, kan de lastgever de zorgvolmacht op elk ogenblik eenzijdig beëindigen. Daarnaast kan hij ook de richtlijnen die hij in de overeenkomst heeft opgelegd aan de lasthebber, te allen tijde wijzigen.

De volmacht eindigt sowieso door het overlijden van één van de partijen, door de plaatsing van de lasthebber onder een gerechtelijke beschermingsmaatregel of door een beslissing van de vrederechter.

Wie beslist over de inwerkingtreding van de zorgvolmacht?

De Belgische wetgever heeft geopteerd voor een informele wijze van vaststelling van de wilsonbekwaamheid. Zo kan men beslissen dat de wilsongeschiktheid moet worden aangetoond aan de hand van een medisch attest uitgereikt door een arts die door de lastgever of de lasthebber wordt aangewezen. Bij twijfel hieromtrent kan de vrederechter via een facultatieve formele procedure de inwerkingtreding bekrachtigen.

Kunnen Nederlanders gebruik maken van de Belgische zorgvolmacht?

Ook Nederlanders kunnen perfect een dergelijke volmacht (laten) opmaken. Aangezien er geen zekerheid bestaat over het recht (Nederlands of Belgisch) dat in deze aangelegenheid van toepassing is, verdient het aanbeveling om gelijktijdig ook in Nederland een dergelijke volmacht te laten opmaken. De bevoegdheden van de gevollmachtigde in Nederland wijken op een aantal punten af van hetgeen in België mogelijk is, zodat ook om deze reden een (aanvullende) Nederlandse volmacht wenselijk kan zijn.

Besluit

Sinds 1 september 2014 kan u in België volmacht geven aan bepaalde personen om uw goederen te beheren in het geval van wilsonbekwaamheid. Een dergelijke volmacht kan dienend zijn in het kader van een successieplanning. Zo kan de volmacht toelaten om (op het laatste ogenblik) te schenken

aan de personen die u voor ogen heeft. Op die manier verkrijgt u de zekerheid dat bepaalde goederen uit uw nalatenschap in de juiste handen terecht komen en kan in bepaalde gevallen de erfbelasting worden gemilderd. Maar ook in andere situaties kan de zorgvolmacht de nodige gemoedsrust brengen. Bij dit alles is het belangrijk dat de volmacht op de juiste manier wordt geformuleerd.

U kunt steeds terecht bij onze adviseurs successieplanning voor meer informatie over de mogelijkheden van de zorgvolmacht of voor bijstand bij de redactie ervan. ■

Rutger Van Boven

SEMINARIE : BOEKHOUDKUNDIGE, FISCALE EN BTW VERSCHILLEN MET NEDERLAND BIJ HET ZAKENDOEN IN BELGIË

De Nederlandse Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg (NKVK) organiseert, in samenwerking met BDO, een seminar over de boekhoudkundige, fiscale en BTW-verschillen tussen Nederland en België.

Het seminarie gaat door op donderdag 24 november van 9.00 uur tot 17.00 uur in het Hotel Princeville, Princenhagelaan 5 te Breda.

Inschrijvingen en meer info op :
www.NKVK.be/evenementen

BELGIUM-HOLLAND COUNTRY DESK

Onze België-Nederland Desk heeft een jarenlange ervaring opgebouwd in de begeleiding van enerzijds Nederlandse ondernemingen en natuurlijke personen die actief (willen) zijn in België, en van anderzijds Belgische ondernemingen en natuurlijke personen die werkzaamheden (willen) ontplooiën in Nederland. Meer dan 20 jaar geleden werd een grensoverschrijdende adviesgroep opgericht tussen BDO België en BDO Nederland waarbij alle opportuniteiten en nieuwe ontwikkelingen op de voet worden gevolgd.

VOOR MEER INFORMATIE OVER IN DEZE NIEUWSBRIEF BESPROKEN ONDERWERPEN KUNT U ZICH WENDEN TOT UW ACCOUNTMANAGER BIJ BDO.

U kunt ook steeds een vraag stellen:

- > Voor België aan **DIRK VAN WAL** (+32(0)3 230 58 40 – dirk.vanwal@bdo.be)
- > Voor Nederland aan **TOINE VAN BEERS** (+31(0)40 2698 288 - toine.van.beers@bdo.nl)

BDO Services CVBA / SCRL, a limited liability company incorporated in Belgium, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO Member Firms.

► Follow us

► www.bdo.be